

27 KWIEŃNIA 1847 r.
WTOREK.

№ 117.

GAZETA POLITYCZNA

Wychodzi codziennie, nie wyłączając świąt uroczystych i niedziel. — Prenumerata roczna, rubli sr. 3 kopiejek 60 (złp. 24), kwartałna kopiejek sr. 90 (złp. 6) a miesięczna kop. sr. 30 (złp. 2). Życzący mieć odnoszoną do domu dopłaca miesięcznie kop. sr. 5 (gr. 10). Egzemplarz pojedynczy kosztuje kop. sr. 2 1/2 (gr. 5).

Część Urzędowa.

— Z Petersburga 4 (16) kwietnia. —

Przez rozkaz dzienny Cesarski do wydziału wojennego w dniu 26-m marca wydany, dowodzący oddzielnym korpusem straży wewnętrznej, były inspektor rezerwowej piechoty, generał-lejtnant *Tryszatnyj*, za dopuszczenie w rezerwowej dywizji oddzielnego korpusu Kaukaskiego różnych ważnych nieporządków i nadużyć, których skutkiem była znaczna śmiertelność między żołnierzami wspomnianej dywizji, i za kłamliwe doniesienie JEGO CESARSKIEJ MOŚCI; kiedy, po dojściu do NAJJAŚNIEJSZEGO PANA WIADOMOŚCI, JEGO CESARSKA MOŚĆ jemu porucił wyprowadzenie śledztwa, zostaje oddany pod sąd wojenny, z aresztem i ustanowieniem osobnego na ten wypadek jeneralnego sądu wojennego ze wszystkich jeneralów broni, obecnie znajdujących się w stolicy. — Dowodzący dywizją rezerwową oddzielnego korpusu Kaukaskiego, generał-lejtnant *Dobryszyn 1*, za dopuszczenie wspomnianych nieporządków, za bezpośredni udział w tych nadużyciach i za ukrycie prawdy przy wielokrotnych przeglądach i śledztwach, zostaje oddalony od dowództwa dywizji i oddany pod sąd wojenny, z aresztem, podobnie jak i dowodzący brygadami rezerwowymi i półbrygadą wspomnianej dywizji: Putkownik *Maksymowicz*, podpułkownik *Miłowski* i uwolnieni ze służby pułkownicy: *Gorbunow* i *Boczmanow*.

Rada administracyjna postanowieniem z d. 4 (16) marca r. b., zapisy przez Michała *Niemierz*, testa-

mentem prywatnie sporządzonym, poczynione, jako to: 1) dla kościoła parafjalnego w mieście Zbuczynie rs. 300; 2) dla KK. Bernardynów w Łukowie rs. 300; 3) dla KK. Bernardynów w Krześlinie rs. 300; 4) dla KK. Reformatów w Węgrowie rs. 300; 5) dla KK. Reformatów w Białym rs. 300; 6) dla KK. Kapucynów w Warszawie rs. 300; w myśl art. 910 K. C. pod obowiązkiem w testamencie oznaczonymi, zatwierdza.

Bank Polski. — Podaje do publicznej wiadomości, iż w wykonaniu § 8go instrukcji z dnia 12 (24) maja 1846 r. przez radę administracyjną królestwa wydanej, przepisującej sposób postępowania przy losowaniu obligacji cząstkowych z pożyczki 150-miljonowej, odbędzie się w banku polskim dnia 18 (30) kwietnia r. b. zaczynając od godziny 10-jej z rana, w obecności komisji umorzenia długu krajowego, delegowanych od komisji rządowej przychodów i skarbu, tudzież domów handlowych S. A. Fraenkel i Józefa Epstein, włożenie do kół kartek z numerami serij tychże obligacji; samo zaś losowanie serij nastąpi w tym samym miejscu dnia 19 kwietnia (1 maja) r. b. o godzinie 10-jej z rana. — Warszawa d. 8 (20) kwietnia 1847 r. — Prezes, radzca tajny, *J. Tymowski*. — Naczelnik kancelarji, *Łubkowski*.

Prokurator królewski przy trybunale cywilnym gubernji Radomskiej w Kielcach zawiadomił, iż *Marceli Jaworski*, komornik okręgu Stopnickiego z powodu złożenia kaucji do urzędowania przywróconym został.

Prokurator królewski przy trybunale cywilnym 1-jej

instancji gubernji Augustowskiej wydziału Igo zawiadomił, iż Jan *Kokowski* woźny nadetatowy przy tutejszym trybunale do obowiązków tych przywrócony został, i w całej rozciągłości prawem zakresłonej, wykonywać je może.

Rządy gubernialne ogłosiły następujące przepisy ogólne gospodarstwa rybnego: — Przy użytkowaniu z rybołostwa wykonywanego przez dzierżawców dóbr rządowych w stawach, jeziorach i rzekach pod zarządem władzy skarbowej zostających, winny być ściśle przestrzegane i zachowane następujące warunki: 1) Aby ochraniane były ryby od połowu w czasie ich tarcia, a to stosownie do wydanego kalendarza; gatunki więc ryb w czasie niewłaściwym załowione, do wody wpuszczane być winny. — 2) Aby nieużywano do połowu ryb trucizny, wędki, ości, fuzji. — 3) Aby we wszystkich stawach i jeziorach zachowywana i pielęgnowana była pewna liczba ryb stosownie do miejscowości, tak zwanych starostów wodnych, to jest ryb największych w swoim gatunku; te bowiem od spustu do spustu; i od połowu do połowu nietykalne przechodzić mają. — 4) Aby narybek cenniejszych gatunków ryb nie był wyłowiony, to jest ryb zbyt małych i przyzwoitego smaku jeszcze niemających, jako to: sumy niżej trzech funtów, łososie, karpie, leszcze i szczupaki niżej dwóch funtów, liny, mientuzy, sandacze niżej półtora funta; okonie, karasie niżej $\frac{3}{4}$ funta. — 5) Dla ochrony od wytepienia narybku karpia i innych cenniejszych a niedrapieżnych gatunków, tam gdzie miejscowość dozwala, to jest gdzie kilka stawów po sobie następuje, należy drapieżne gatunki ryb, mianowicie: szczupaki, okonie, sandacze i karpie z górnych stawów powylawiać, a do najniższego poprzemnieść; do tego także stawu przeprowadzić należy kielbie i drobne gatunki białorib na żer drapieżnym potrzebne — nakoniec. — 6) Żaby w jeziorach i stawach zjadaniem ikry rybiej do wrybienia wód przyczyniające się, starannie wytepiac należy; z tego samego powodu chowanie przy tych wodach kaczek ikrę wylawiających, jak najmocniej zakazuje się; węże zaś wodne z żółtymi zausznikami (*Coluber natrix*) żabami żywiące się, oszczędzać. — Jeżeli przepisane dopiero prawidła, mianowicie 1, 2 i 4 nie będą ściśle zachowywane, wtedy dzierżawca czasowy ulegnie za każdą razą karze konwencjonalnej w kwocie rs. 5, a nadto obowiązany będzie zapłacić na rzecz skarbu podwójną wartość ryb, w czasie niewłaściwym lub narzędziami zakazanemi załowionych.

Warszawskie towarzystwo dobroczynności zwywa osoby poniżej wyrażone, które w roku 1845 podały do Podnózka Tronu prośby o wsparcie, aby ostatecznie do dnia 3 (15) czerwca r. b. po odbiór przyznanego im wsparcia do kancelarji towarzystwa zgłosiły się: *Amour Marja*, *Antkiewicz Marja*, *Brok Teresa*, *Broze Józef*, *Bogusławski Franciszek*, *Barczyńska Marja*, *Brumbel Julja*, *Bakalarczyk Marja*, *Beczulka Izrael*, *Blath Tekla*, *Chruścińska Marja*, *Chrzanowska Marja*, *Dobrzańska Regina*, *Dudzińska Józefa*, *Dudzińska Tekla*, *Dobroci Sura*, *Figarska Katarzyna*, *Fogiel Dorota*, *Holemberg Tekla*, *Hajdenwurtzel Sura*, *Hagemüller Józefa*, *Jaworska Ludwika*, *Jobs Magdalena*, *Izbicka Anastazja*, *Kik Michał*, *Krasuska Tekla*, *Kowalska Zofja*, *Kojo Franciszka*, *Kołowski Mateusz*, *Kwiatkowska Helena*, *Kratowicz Józefa*, *Karaś Cecylja*, *Koziarski Maciej*, *Kopczyńska Rozalja*, *Kwiatkowski Ignacy*, *Kreński Wincenty*, *Kałużyńska Zofia*, *Kamińska Marja*, *Kozłowska Katarzyna*, *Karczyńska Anastazja*, *Kumczak Józef*, *Konkolowska Antonina*, *Lewicka Józefa*, *Lange Helena*, *Lewandowska Marja*, *Lopaczewska Franciszka*, *Markowska Salomeja*, *Michałowska Antonina*, *Maliński Jan*, *Mazowiecka Antonina*, *Michalska Teresa*, *Nimże Ewa*, *Nowakowska Konstancja*, *Nowakowska Franciszka*, *Parys Marja*, *Pogonowska Teresa*, *Pasieka Łukasz*, *Per Katarzyna*, *Pińkowska Marja*, *Peltz Wojciech*, *Ryll Barbara*, *Rodakowa Agnieszka*, *Różyczka Tekla*, *Rogomka Konstancja*, *Rościszewski Józef*, *Sięzecińska Joanna*, *Szpitowska Marja*, *Sanicka Antonina*, *Sissen Elzbieta*, *Szelakowski Józef*, *Schmid Wiktoria*, *Studziński Kazimierz*, *Szafrańska Marja*, *Stymelska Marja*, *Suchecka Józefa*, *Sucharski Jan*, *Sankowska Scholastyka*, *Trębicka Marja*, *Teperowicz Marja*, *Tomaszewska Franciszka*, *Tymofiejew Marja*, *Tarasiński Stanisław*, *Tomaszewska Agnieszka*, *Will Joanna*, *Winkler Magdalena*, *Wiktorska Franciszka*, *Wiśniewska Marja*, *Wyrozńska Marja*, *Zawistowska Józefa*, *Zalewska Katarzyna*, *Zukowska Emilja*, *Zomelowa Antonina*, *Zdanowska Joanna*, *Zbikowska Brigida*.

Dyrektor eksploatacji drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej zawiadamia, że dotychczasowy rozkład jazdy na drodze żelaznej z dniem 25 kwietnia (8 maja) r. b. zmienionym będzie jak następuje: 1) *Pociągi odchodzić będą codziennie*: z Warszawy do Cieszkowicy o godzinie 6 $\frac{1}{2}$ rano i 11 $\frac{1}{2}$ rano; z Warszawy do Łowicza o godzinie 6 $\frac{1}{2}$ rano i 4 $\frac{1}{4}$ po południu.

z Częstochowy do Warszawy o godz. 7½ rano i 11½ rano; z Łowicza do Warszawy i Częstochowy o godzinie 6¼ rano i 12¼ po południu. — 2) *Pociągi przychodzące będą codziennie:* do Warszawy z Częstochowy o godz. 3¼ po południu i 7½ po połud.; do Warszawy z Łowicza o godz. 9½ rano i 3¼ po połud.; do Częstochowy z Warszawy i Łowicza o godzinie 2¼ po połud. i 7¼ po połud.; do Łowicza z Warszawy i Częstochowy o godz. 9½ rano i 7¼ po połud. Szczegółowy rozkład jazdy, wykazujący czas odejścia pociągów z każdej stacji, będzie wkrótce afiszami ogłoszony.

Wiadomości miejscowe.

Wczoraj przyjechał do Warszawy z St. Petersburga, radca stanu szambelan dworu, książę *Dólhoruki*.

Dnia wczorajszego przybyło do Warszawy koleją żelazną osób 243, wyjechało 141.

Wojciech *Lokcikowski*, obywatel tutejszy, członek archikonfraterni literackiej, w wieku lat 52, w dniu 25 b. m. i r. życie zakończył.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Arnold Mateusz ob. z Baczłowa nr. 584, Blaszkowski Karol ob. z Małus nr. 603, Bieczynski Karol ob. z Poznania nr. 556, Białkowski Napoleon ob. z Chęcin nr. 634, Ciechomski Józef ob. z Brzozowy nr. 1314, Dobiecki Eust. ob. z Łopuszna nr. 601, Gierawski Stan. ob. z Wielgomłynów nr. 500, Garbowski Florjan ob. Drzewlak nr. 1574, Hordliczek Ignacy ob. z Trąbek nr. 477, Izycki Henryk ob. z Strzelec nr. 613, Jałowiecki Adam ob. z Żelechowa nr. 625, Klelewski Sobestjan ob. z Miszowa nr. 1341, Lipiński Julian ob. z Wąsowa nr. 161, Makowski Feliks ob. z Prawdy nr. 601, Małowieski Michał ob. z Kryska nr. 601, Ogrodziński Julian ob. z Płocka 476, Przyłęcki Marjan ob. z Soboli nr. 604, Radzymiński Zefiryn ob. z Jaciążka nr. 585, Sikorski Michał ob. z Rosji nr. 590, Skrzyński Antoni ob. z Płoch nr. 585, Studziński Stanisław ob. z Kopanki nr. 564, Sztekert August ob. z Grzegorzewic nr. 500, Swieszewski Adam ob. z Osówna nr. 500, Wojciechowski Szymon ob. z Strobowa nr. 603, Wobbe Fran. handl. z Hamburga nr. 603, Zalewski Lud. ob. z Płochocin nr. 93.

WYJECHALI Z WARSZAWY.

Brożyna Feliks ob. z nru 601 do Łowicza, Byszewski Flor. ob. z nru 584 do Drzewiec, Dobrowolski Jul. ob. z nru 1260 do Rzemby, Grabowski Lud. nr.

z nru 413 do Popówka, Kolniarski Lud. ob. z nru 545 do Moczydłowa, Kempner Jakób kup. z nru 603 do Praszki, Kadeń Karolina ob. z nru 607 do Galicji, Lasbocey Karol i Napoleon ob. z nru 500 do Skork, Łoskowski Feliks ob. z nru 1066 do Ruczyn, Madaliński Stefan ob. z nru 608 do Kalisza, Miszewski Tymot. ob. z nru 585 do Naborowa, Podczaski Stan. ob. z nru 601 do Kruszyna, Płoneczyński Józef ob. z nru 601 do Długiej Kościelny, Polubiński Michał ob. z nru 1258 w gub. Lubelską, Sniadkowski Fran. ob. z nru 546 do Płotkowa, Szerszeński Andr. ob. z nru 584 do Wiskitna, Turczyński Piotr ob. z nru 586 do Gluchowa, Wykowski Antoni ob. z nru 2689 do Liwartowa, Wilczyński Laurentyn ob. z nru 625 do Bendzina.

Rozmaitości.

GODNY WSPOMNIENIA WYROK DON PEDRA SROGIEGO
KRÓLA HISPANJL.

Szkic historyczny z wieku XIV.

(Tłumaczenie z Inwalida Ruskiego).

Żaden może z królów Hiszpanji nie zostawił po sobie tylu sprzecznych wspomnień, ile Don Pedro *Srogim* przewany. Bezstronna potomność z wielu historycznie wyjaśnionych czynów tego monarchy, przekonała się niewątpliwie, że nietylko może jego rządy jak surowe kary które wymierzał za zbrodnie i nadużycia praktykowane w Hiszpanji wowych czasach, zjednały mu ten nie nader chlubny przydomek.

Zanim przystąpimy do opisanja szczegółów zdarzenia, dającego nam bliższe pojęcie o sprawiedliwości i trafnym sądzie tego monarchy, za stosowne uważamy przebież w krótkości jego biografję.

Król Kastylji i Leonu don Pedro *srogim* przewany, urodził się w Burgos w r. 1334. Matka jego Marja, córka Alfonsa IV-go, niewiasta pełna dumy, kaprysów i srogosci, nie troszcząc się bynajmniej o wychowanie syna odpowiednie jego przyszłemu powołaniu, porzuciła je ludziom znanym z rozpusty i zepsutych obyczajów. Nie zatém dziwnego, że wzrastając pod okiem podobnych mistrzów, Don Pedro za dojściem do lat młodzieńczych, oddał się złym skłonnościom z całą mocą wrodzonych, lub okolicznościami podniecających namletności.

Najzaciętszymi jego nieprzyjaciołmi od dzieciństwa byli trzej bracia zrodzeni z nałożnicy ojca Don Pedra Eleonory de Gusman, zamordowanej z rozkazu Marji w roku 1351, a mianowicie: Henryk hr. Transtarmarski, Ferdynand i Tello. Oni to wyrządzali mło-

demu królewiczowi różne obelgi i przykrości, skutki których spadły w późniejszym czasie na nich samych. Jedynym powiernikiem najskrytszych tajemnic, przyjacielem i doradcą Don Pedra, był Don Chuan Albuquierski. — Zdradliwy ten przyjaciel wyszukiwał i podawał mu rozmaite sposoby mściwego prześladowania wzmiankowanych przeciwników; wówczas gdy jedna z towarzyszek i przyjaciółek jego żony, Marja Padolja, kobieta pełna przenikliwości, dowcipu i wdzięków, lecz przytęmiona skazonych obyczajów, oswiadła w całym znaczeniu tego wyrazu serce i umysł młodego króla.

Od łaski lub kaprysu tej mściwej niewiasty, zależały wówczas najwyższe godności i zaszczyty w królestwie. Jój podstępne i chytre intryki spowodowały, że Don Pedro rozkazał godną miłości i uwielbienia swą małżonkę Blanszę, córkę księcia Burbońskiego, wtrącić do więzienia, a po długich męczarniach, wydał tajemne zlecenie zamordowania jój wraz z tymi, którzy stawali w obronie jój niewinności, lub którzy mieli nieszczęście ściągnąć gniew jego faworyty Marji Padolji. — Ona to nakoniec będąc za życia główną sprężyną nie jednej strasznej zbrodni dokonanej na osobach, które nienawidziła, przez śmierć swą stała się powodem smutniejszych jeszcze okrucieństw piętnujących niezatartą plamą panowanie Don Pedra, który powziąwszy podejrzenie, że faworyta jego została otruta przez niezycliwe mu osoby, nie mogąc ich wykryć, rozciągnął swą zemstę na wszystkich podwładnych.

(D. c. n.)

Doniesienia.

Magistrat miasta Warszawy. — W wykonaniu reskryptu komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, z dnia 12 (24) kwietnia r. b., nr. 10205/18635 magistrat podaje do powszechnej wiadomości, iż w sali posiedzeń tegoż magistratu, odbędzie się dnia 22 kwietnia (4 maja) r. b., licytacja przez opieczętowanie deklaracji na entrepryzę odesłania z twierdzy Nowogrodzkiej, na krytycznych brykach kantonistów w liczbie głów 102, do miasta Kijowa w cesarstwie położonego, a to in minus przez odstąpienie procentów od rs. 95 za każdą brykę. Ubiegający się więc o tę entrepryzę, winni złożyć w dniu powyższym do godziny 12-tej w południe na ręce rzeczywistego radcy stanu prezidenta miasta, deklaracje opieczętowane, w których wyraźnie oświadczą, jak wysoki procent odstąpi, temu entrepryzę przyznana zostanie; do każdej deklaracji która napisana być winna podług 12-tych zamieszczonych wzorów, na papierze stempowym kop. 15, bez poprawek, skrobienia i przekreśleń, oraz opieczętowana lakiem a nie oplatkami, dołączycy należy dowód banku, na złożone tamże vadium w kwocie rs. 285; który nieutrzymującemu się przy licytacji natychmiast będzie zwrócony, utrzymującego się zaś pozostanie w depozycie kasy miasta, aż do czasu zupełnego dopełnienia warunków kontraktu; deklaracje później podane, nie podług wzorów napisane lub bez dowodu bankowego przyjęte

nie będą; szczegółowe warunki mogą być przejrane codziennie wyjąwszy świąt, w wydziale wojskowym magistratu. — Warszawa dnia 14 (26) kwietnia 1847 r. — Prezydent, rzeczywisty radca stanu, *Grajber*. — P. o. naczelnika kancelarji, *Luczeński*.

Wzrost deklaracji. — W skutek ogłoszenia zd. 14 (26) kwietnia r. b., podaje niniejszą deklarację, iż podejmuje się odesłać z twierdzy Nowogrodzkiej na dostawionych przez siebie krytycznych brykach kantonistów w liczbie głów 102, sto dwie, do miasta Kijowa w cesarstwie położonego, odstępując od ceny rs. 95 wyznaczonej za każdą brykę, procentów (tu wypisać wysokość procentów literami a nie liczbami) i poddając się przepisany warunkom: dowód banku polskiego, na złożone tamże vadium w kwocie rs. 285 załączam, który w razie nieutrzymania się na licytacji, sam odbiorę lub o którego przesłanie na mój koszt przez pocztę do N. upraszam. Mieszkanie jest w N. pisałem w N. dnia N. meca N. 1847 roku, (podpisać imię i nazwisko).

W dniu 16 (28) kwietnia r. b., o godzinie 9-jej z rana, w Warszawie pod nr. 105 prawnie zajete ruchomości jako to: meble machoniewe i jesionowe, zegary, lanszasty, lustra t. p., przez publiczną licytację sprzedane będą. — Walenty *Supryniewicz*, kom.

INSTYTUT WÓD MINERALNYCH SZTUCZNYCH PATENTOWANYCH, jeszcze w r. 1824 założony w Warszawie, podług wyroku doktora Struve senior, przez aptekarzy ukwalifikowanych, w ogrodzie pałacu W. Dikerta przy ulicy Długiej pod nr. 556 przy KRASINSKICH OGRODZIE położony, i ciągle przez lat 23 pod dozorem podpisanych aptekarzy będący, równie w roku bieżącym jak i w latach zeszłych, dla wygody osób potrzebujących używania wód mineralnych, za przepisami WW. panów doktorów, otwartym będzie; jeżeli pogoda pozwoli, używanie wód mineralnych w ostatnich dniach maja rozpoczętem być może. — S. *Elsner*, Ign. *Lexthski*, J. *Zelazowski*.

Zgubiony został w tych dniach oblig banku polskiego nr. 8620, na rs. 525 złożony na procent na imię Jana Plackowskiego wystawiony. Ostrzega się przeto, iżby nikt takowego nie nabywał, jako nieprawej własności, lub w razie dostrzeżenia takowego zawiadomił właściciela onego pod nr. 137, przy ulicy Dunaj zamieszkałego.

Dzisiaj w kawiarni w domu Boeka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, grać będzie Jpan *Cholnacki* z towarzyszeniem fortepiano i violonczeli, celniejszych utworów tegoczesnych kompozytorów.

Dzisiaj w kawiarni w domu zwanym Osolińskich pod nr. 739, przy rogu ulicy Rymarskiej i Tlomackiego, od godz. 6-jej wieczorem, grać będą pp. *Hübenthal*, przytęm panna *Hege* wykona rozmaite sztuki gwizdaniem bez żadnego instrumentu.

Dzisiaj w nowo-otworzonej kawiarni przy ulicy Jerozolimskiej i Brackiej pod nr. 1267, w domu W. Krzyżanowskiego grać będzie z kompanją *Giermiski*.

Dzisiaj w kawiarni przy ulicy Trębackiej pod nr. 628, na pierwszym piętrze, grać będzie z kompanją *Kruszewski*.

Dzisiaj w kawiarni przy ulicy Trębackiej obok domu Stejnielera grać i śpiewać będą pp. *Noires*.

Dzisiaj jutro i pojutrze w kawiarni przy ulicy Bieleńskiej w domu Henikowskiego, grać i śpiewać będą pp. *Nawakowskie*.

Dzisiaj w kawiarni na suchym lesie nr. 546, przy ulicy Długiej, grać będzie kwartet *Wolfa*, przytęm 9-letnia dziewczynka na słomianym instrumencie grać będzie rozmaite sztuki.

Dzisiaj w kawiarni między pocztą i hotelem Saskim, przy ulicy Kozięj, grać będzie tercet *Bondusiewicz*, gdzie dostać będzie można świeżych ROGALI francuzkich z powidłami.

TEATR. Jutro.....

Dzisiaj z rana ciepła stop. 4, wczoraj w poł. ciepła stop. 10. Wysokość wody na Wiśle stop 4 cali 1.